

Utjecaj vremena čekanja na ishode liječenja bolesnika s karcinomom grkljana

T. Vidović^{1,2}, F. Tudor^{1,2}, K. Dominković³, D. Maržić^{2,4}, M. Velepčić^{1,2}, B. Marijić^{1,2}

¹Klinika za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, KBC Rijeka, Rijeka, Hrvatska, ²Katedra za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, Sveučilište u Rijeci Medicinski fakultet, Rijeka, Hrvatska, ³Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet, Rijeka, Hrvatska, ⁴Zavod za audiologiju i fonijatriju, KBC Rijeka, Rijeka, Hrvatska

vidovic.toni@yahoo.com

Uvod i cilj rada: Karcinom grkljana čini oko 30% svih karcinoma glave i vrata, te predstavlja značajan uzrok smrtnosti od onkoloških bolesti. Prema dosadašnjim spoznajama nije utvrđeno optimalno vrijeme tijekom kojega bolesnik može čekati do početka liječenja, bez utjecaja na preživljenje. Prema smjernicama, dva tjedna od pojave alarmantnih simptoma bolesnik treba biti upućen na otorinolaringološki pregled, jer je cilj liječiti bolest u ranom stadiju. Cilj ovoga rada bio je analizirati utjecaj vremena čekanja na dijagnostičke i terapijske postupke kod oboljelih od karcinoma grkljana. Materijali i metode: Istraživanje je provedeno retrogradnom analizom podataka o bolesnicima s karcinomom grkljana liječenim na Klinici za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata KBC-a Rijeka, u razdoblju od 2011. do 2023. godine. U retrospektivno istraživanje uključeno je 299 kirurški liječenih bolesnika, od kojih je njih 169 imalo potpune kliničke podatke. Statističke analize bile su izvedene uz pomoć statističkog programa MedCalc. Rezultati: Medijan dobi kod prvog posjeta otorinolaringologu bio je 65 godina. Analizom su utvrđeni medijani u danima za različite interesne točke, pa tako od pojave prvih simptoma do prvog ORL pregleda medijan iznosi 93 dana, od prvog pregleda do postavljanja dijagnoze 23 dana, a od prvog pregleda do početka liječenja 44 dana. Promuklost je u ovoj studiji najčešći prvi simptom zbog kojega su se bolesnici javili na pregled. Onkološki ishod prikazan je Kaplan-Meierovim krivuljama ukupnog preživljenja i preživljenja vezanog uz bolest, a u odnosu na vrijeme čekanja od prvog simptoma, odnosno prve posjete otorinolaringologu, pa do kirurškog liječenja. Utjecaj vremena čekanja do kirurškog zahvata, a od pojave prvih simptoma ili prve posjete otorinolaringologu, nije se pokazao statistički značajnim u odnosu na ukupno preživljenje. Kaplan-Meierove krivulje preživljenja vezane uz bolest pokazale su da bolesnici koji su klinički obrađeni u vremenskom razdoblju kraćem od 35 dana imaju lošije preživljenje u odnosu na bolesnike čija je obrada trajala dulje od navedenog razdoblja. Zaključak: Vrijeme čekanja od prvih simptoma bolesti, kao i čekanje na dijagnostičke i terapijske postupke kod karcinoma grkljana treba razmatrati kao bitne čimbenike koji utječu na onkološki ishod bolesnika.

Ključne riječi: laringealni karcinom, vrijeme čekanja, preživljenje, prognoza, neoplazme